

Kurum	:Işık Üniversitesi
Başlık	:2023-2024 Akademik Yılı Açılış Töreni
Konuşmacılar	:Betül UÇKAN, Salih KALAFAT, Prof. Dr. Hasan Bülent KAHRAMAN, Mehmet Serdar SARIGÜL, Akın SÜEL, Prof. Dr. İlber ORTAYLI
Video Adresi	: https://youtu.be/PXrKZTWtpLE?si=T88yUgjVwJFKgf3M
Yayın Tarihi	:09.10.2023

Betül Uçkan: Sayın Şile Belediye Başkanım, Sayın Feyziye Mektepleri Vakfı Yönetim Kurulu Başkanım, Vakfımızın Değerli Yönetim Kurulu Üyeleri, Sayın Mütevelli Heyeti Başkanım ve Mütevelli Heyetimizin Değerli Üyeleri, Sayın Rektörüm, Işık Üniversitesinin Değerli Akademisyenleri, Yöneticileri ve İdari kadromuz, yurdumuzun ve dünyanın dört bir yanından gelerek Işık Üniversitesi ailesine katılan sevgili öğrencilerimiz, değerli misafirlerimiz, Feyziye Mektepleri Vakfı Işık Üniversitesi 2023-2024 Akademik Açılış Törenimize hoş geldiniz,

Değerli Konuklar, 137 yıllık köklü bir eğitim geleneğine sahip Feyziye Mektepleri Vakfından aldığı güç ve Vakfımızın çatısı altındaki eğitim kurumlarına bizzat ışık ismini veren Büyük Önder Mustafa Kemal Atatürk'ten aldığı ilhamla 1996 yılında eğitim faaliyetlerine başlayan Işık Üniversitesi yeni eğitim öğretim yılına her yıl olduğu gibi bu yılda yeni umutlarla başlıyor. Işık Üniversitesi bugün 3 Fakültede 22 lisans programı, Meslek Yüksekokulunda 9 önlisans programı, Lisansüstü Eğitim Enstitüsünde 43 yüksek lisans ve 6 doktora programı ile birlikte Yabancı Diller Okulu ve 9 Araştırma ve Uygulama Merkeziyle öğrencilerimize eğitim olanağı sağlamaktadır. Işık Üniversitesi olarak amacımız üniversite çağındaki öğrencilerimizi Büyük Önder Atatürk'ün çizdiği yolda, gösterdiği hedefte ülkesini seven, demokrasiye ve cumhuriyet değerlerine sahip çıkan iyi insanlar, iyi birer yurttaş olarak yetiştirmektir.

Şimdi, sizleri Kurtuluş Savaşımızın eşsiz Kumandanı Cumhuriyetimizin kurucusu Büyük Önder Mustafa Kemal Atatürk silah arkadaşları ve geçmişten günümüze tüm şehitlerimiz için 1 dakikalık saygı duruşuna ve İstiklal Marşı'mızı okumaya davet ediyorum.

Büyük Önder Mustafa Kemal Atatürk'ün de belirttiği gibi "Hayatta en hakiki mürşit ilimdir, fendir. İlim dışında mürşit aramak, gaflettir, cehalettir, dalalettir." Üniversitemiz bu hedef doğrultusunda ülkemizin ve dünyanın yararına çalışmaya devam edecektir. Işık Üniversitesi Öğrenci Konseyi Başkan Vekili Sayın Salih Kalafat'ı konuşmasını yapmak üzere kürsüye davet ediyorum.

Salih Kalafat: Sayın Feyziye Mektepleri Başkanım, Sayın Mütevelli Heyeti Başkanım, Sayın Rektörüm, Sayın Şile Belediye Başkanım, Saygıdeğer Hocalarım, Işıklı olmanın ayrıcalığına sahip olan Sevgili Arkadaşlarım, Değerli Konuklar, hepinizi bu özel günde burada görmekten büyük bir mutluluk duyuyorum. 2023-2024 Akademik Açılış Törenimize hepiniz hoş geldiniz. Aramıza yeni katılan sevgili arkadaşlarım yoğun bir çalışma dönemi geçirdiniz. Stresli günleri geride bıraktınız ve şu an burada aramızdasınız. Hepinizi sınav sürecindeki gayretinizden dolayı kutluyor, üniversitemizi kazandığınız için tebrik ediyorum. Şunu belirtmek isterim ki siz yalnızca Işık Üniversitesinde okuyan bir öğrenci değil aynı zamanda Işık ailesinin bir üyesi ve 1885'ten bu yana süre gelen bir kültürün, köklü bir geleneğin parçası haline geldiniz. Bulduğunuz konumun ne

kadar değerli olduğunu bu vesileyle hepinize hatırlatmak isterim. Üniversite hayatımızda biriktirdiğimiz anılar her zaman farklı olacaktır. Burada geçirdiğimiz yıllarda kendimizi geliştireceğiz, yeni insanlarla tanışıp şahane dostluklar edineceğiz. Farklı kültürleri öğreneceğiz. Çeşitli projelere katılım sağlayacağız ve benzeri birçok fırsatı elde edeceğiz. Unutmayın ki, üniversite sadece diploma almak için değil, aynı zamanda karakterimizi, düşünce tarzımızı ve bakış açımızı şekillendirmek için uygun bir ortam sunar. Üniversitemiz kendimizi sosyal ve akademik alanda geliştirmek için birçok fırsatı bize sunuyor. Şile'yle bütünleşen doğa harikası kampüsü, branşınız ne olursa olsun size sunulan spor imkânları, şahane kulüpleri ve yurtdışı imkânlarıyla sosyal anlamda kendinizi geliştirecek, en önemlisi, saygıdeğer hocalarımızın rehberliğinde mesleki alanda kendinizi en üst seviyeye çıkaracaksınız. Üniversite serüveniniz boyunca Işık Üniversitesi Öğrenci Konseyi olarak her bölümden temsilcilerimiz ile beraber sorularınıza cevap olmak, sorunlarınıza çözüm olmak için buradayız. Sorularınızı sormaktan ve yardım istemekten lütfen çekinmeyin. Bize aklınıza takılan her konuda başvurabilirsiniz. Konuşmamı çok sevdiğim ve aklımda sürekli bulduğum bir söz ile noktalamak istiyorum. Bir insanın en ağır yükü gerçekleştiremediği potansiyelidir. Bence eğer başarabileceğimizin yeteri kadar farkında değiliz. Bunun farkına varmanın en kestirme yolu ise çalışmaktan geçiyor.

Değerli Arkadaşlarım, potansiyelimizi gerçekleştirmek için doğru zaman ve doğru yerdesiniz. Potansiyelimizi kendimize yük etmediğimiz, başarmak için limitlerimizi zorladığımız çok başarılı bir üniversite hayatı diliyorum. Kendim ve Öğrenci Konseyi adına hepinizi sevgiyle selamlıyorum. Teşekkür ederim.

Betül Uçkan: Işık Üniversitesi Öğrenci Konseyi adına yaptığı konuşma için sevgili öğrencimiz Salih Kalafat'a teşekkür ediyoruz. Işık Üniversitesi öğrencilerinin her başarısında öncülük ettiği akademik kadrolarla birlikte büyük emeği bulunan yaratıcı, yenilikçi, öncü bir Işık Üniversitesini gerçekleştirme heyecanını sürekli olarak üniversitenin tüm kadrolarıyla paylaşan ve birlikte üreten Rektörümüz Prof. Dr. Hasan Bülent Kahraman'ı konuşmasını yapmak üzere davet ediyorum.

Hasan Bülent Kahraman: Salih arkadaşımız söylenebilecek çok şeyi söyledi. Belki hepsini değil ama bütün o alkışları da alıp gitti. Umarım ben de sonunda Salih kadar alkışlanırım bu konuşmanın.

Sayın Şile Belediye Başkanımız, Şile'nin Sayın Mülki ve İdari Zevatı, Feyziye Mektepleri Vakfı Başkanı Sayın Akın Süel, Feyziye Mektepleri Vakfı Onur Kurulu Üyesi Sayın Sait Akçura, Feyziye Mektepleri Vakfı Yönetim Kurulunun Değerli Üyeleri, Feyziye Mektepleri Vakfı Genel Sekreteri Sayın Zeynep Sezerman, Mütevelli Heyetimizin Sevgili Başkanı Sayın Mehmet Serdar Sarıgül, Mütevelli Heyetimizin Değerli Üyeleri, Değerli Rektör Yardımcımız, Değerli Genel Sekreterimiz, Çok Değerli İdari Çalışanlarımız, Çok Değerli Dekanlarımız, Değerli ve Sevgili Hocalarımız, aramıza yeni katılan öğrencilerimizi büyük bir heyecanla her şeye rağmen bir heyecanla hâlâ devam eden heyecanlarıyla getirip okulumuza emanet eden, her şeye rağmen öğrencileri için hâlâ, çocukları için hâlâ çok şey yapma çabası içinde bulunan sevgili velilerimiz, Işık Üniversitesi gibi çok değerli bir kurumda eğitim gören çocuklarını bir kere daha bugünde yalnız bırakmayan dünden beri akın akın üniversitemize gelip bizi çok mutlu eden özgüvenle yüklü velilerimiz, çok sevgili yeni ve eğitimine devam eden öğrencilerimiz biraz sonra 3-5 dakika sonra aramıza katılarak bugün açılış konuşmasını yapmayı kabul eden, çok değerli dostluğuyla övündüğüm artık tüm Türkiye'nin Hocası Sayın Prof. Dr. İlber Ortaylı hepinizi ben de öğrencilerimizin, hocalarımızın ve velilerimizin duyduğu büyük bir heyecanla, umutla ve coşkuyla dolu olarak selamlıyorum. Öncelikle aramıza katılan yeni öğrencilerimizi kutluyorum. Hepiniz hepiniz hoş geldiniz. İyi ki geldiniz. Bu 100 bin metrekaare kampüs, bu salonlar, bu binalar, bu koridorlar, bu derslikler emin

olun sizi çok özlemişti. Varlığınız hepimize yeniden sevinç verdi. Yeni akademik yıl hepimize kutlu olsun. Başarılarla, övünçlerle, sevinçlerle dolu olsun.

Değerli Konuklar, Sevgili Öğrenciler, bugün burada yeni bir akademik yılı başlatıyoruz. Bugüne çok uzun bir yolu zahmetli çabalarla dolu bir yolu yürüyerek geldik. 2020 yılının mart ayında salgın hastalık nedeniyle kapadığımız üniversitelerimiz 2022-2023 Akademik Yılı güz döneminde yüz yüze yaptığımız eğitimi saymazsak Üç buçuk yıl kapalı kaldı. Bir kitapta okusak, biri bize söylese inanamayacağımız, aklımıza yerleştiremeyeceğimiz bir olgu gerçekleşti. Üç buçuk yıl üniversitelerimiz, kampüslerimiz, sınıflarımız, laboratuvarlarımız kapalı kaldı. Üniversiteyi özüne kavuşturan en önemli unsur, öğrencilerin, hocaların, araştırmacıların bir araya gelmesidir. Konuşma kelimesinden türeyen parlamento kadar bu sözcüğü yani konuşmayı varlık nedenine dönüştüren tek kurum üniversitedir. Konuşma, diyalog, söyleşme tanımı gereği bir başka kişiyi, ikinci bir kişiyi gereksinir. Onun varlığına muhtaçtır. Üç buçuk yıldır bu olanaktan üniversite kampüsünde sınıflarımızda, dersliklerimizde yoksunduk. Uzaktan eğitim hiç kuşku yok ki geleceğin yöntemi olacaktır. Biz de Işık Üniversitesi olarak bu süreci çok iyi, çok verimli bir şekilde kullandık ve başarılı sonuçlar elde ettik. Fakat karşı karşıya olmanın hazzını ve üretkenliğini sağlayamadık. Onu bu akademik yılda doya doya yaşamak istiyoruz. Aristo'dan beri devam eden öğretimin yani ilk liseyi kurmuş olan filozof Aristo'dan beri devam eden öğretimin can damarı olan bir arada bulunmanın önemini bir kere daha anlamış olarak bugün o dar boğazı aştığımız için ayrıca mutluyuz ve bir daha o felaketi yaşamamayı yürekten diliyoruz.

Sevgili Öğrencilerimiz, Değerli Konuklarımız, sadece pandemi değil son 3 yılda etkileri hâlâ devam eden bir ekonomik kriz yaşadık. O krizin sarsıcı yükünü tüm ülkede ama özel olarak üniversitelerimizde hissettik, hissetmeye devam ediyoruz. Ardından şubat ayında hepimizi yasa boğan yine etkileri devam eden bir başka felaketle, gerçek bir yıkımla yüz yüze geldik ve depremi yaşadık. Binlerce insanımızı ve üniversitemizin çok sevgili iki öğrencisini yitirdik. Anıları önünde eğiliyoruz. Anılarını yüreğimizde taşımaya devam edeceğiz.

Değerli Konuklarımız, tüm bunlarla birlikte bu yıl üniversitemizde yeniden eğitime başladığımız şu günden kısa bir süre sonra çok sevindirici bir bayram yaşayacağız. Ve Cumhuriyet'imizin 100. Yılı'nı kutlayacağız. Yüzyıl önce bizzat Büyük Atatürk'ün belirttiği gibi ülke çok namüsaid yani olumsuz koşullar içindeyken de Anadolu insanı baştaki Büyük Önder'in gösterdiği azmi, kararlılığı ve iradeyi sahiplenerek Kurtuluş Savaşı'nı kahramanlıkla ve canı pahasına kazanmış ardından Cumhuriyet'i ilan etmiştir. Cumhuriyet Anadolu'nun, Anadolu insanının ortak iradesini en güçlü şekilde yansıtan yönetim biçimidir. Cumhuriyet kendisine özgü büyük ve derin anlamın ötesinde insanımızın zorlukları, güçlükleri yenmekteki becerisini göstermesi bakımından da eşsiz bir örnektir. Bugün de belirttiğim tüm sıkıntıları dayanışarak cumhuriyetin bize sağladığı birey ve yurttaş olmanın bilinci içinde aşacağız. Bu vesileyle Cumhuriyetimizin 100. Yılı şimdiden hepimize kutlu olsun. Bu törende bize cumhuriyetin yüzyılını yaşatan, yansıtan öğrencilerimize bütün bu töreni bize sağlayan, imkân dahilinde sunan Kurumsal İletişime bu vesileyle teşekkür ediyorum. Cumhuriyet'in 100. Yılı'nın tekrar hepimize kutlu olmasını diliyorum.

Değerli Öğrencilerimiz, bugün yeniden nefis kampüsümüzden içeri giriyorsunuz. Üniversite öğrencisi olmak bir ayrıcalıktır. Bir kere bunu tespit edelim. Üniversitede eğitime başladığınızda her şeyden önce birey olmaya başlarsınız. Üniversite daha önceki eğitim aşamalarında olduğu gibi sizlere belli bilgilerin doğrudan öğretildiği bir yer değildir. Elbette eşsiz bir süreç olduğu için -affedersiniz- eşitsiz bir süreç olduğu için hocalarımızın donanımları ve birikimleriyle sizlere soyut bilgileri aktarılacaktır. Fakat üniversite eğitiminin esası araştırmadır. Sorgulama, eleştirel düşünce, sınama, yanlışlama, itiraz etme üniversitenin Platonik Akademiden bugüne kadar devam

eden temel unsurlarıdır. Ezbere dayalı bir anlayış gerçek üniversite eğitiminde kabul edilemez. Üniversitede öğrencilerimizden onlara verdiğimizden daha fazlasını kendi kendilerine yetenekleri, seçimleri, amaçları doğrultusunda edinmelerini bekleriz. Işık Akademi Eğitim Sistemi dediğimiz sistem özellikle bu yetiyi sizlere kazandırmak üzere tanzim edilmiş, düzenlenmiştir. Biz burada burada öğrencilerimizin ürettiği sorunları çözmek için varız. Üniversite sadece bir mesleğin öğrenildiği, Salih'in söylediği gibi sadece diploma alınan yer değildir. En geniş anlamıyla kültürün kazanıldığı ve insanın bir bütün olarak geliştirildiği zemindir. Pragmatist bir temelde öyle düşünerek ve öyle bakarak "Bu bilgi ne işime yarayacak?" diye hiç düşünmeden bilgiyi bilgi için öğrendiğimiz yer üniversitedir. Üniversitenin gerektirdiği bireyleşme, erginleşme, olgunlaşma sürecini en kısa sürede tamamlamanızı diliyorum. Ama buraya bir şey daha eklemek zorundayım.

Değerli Öğrenciler, Değerli Hocalarım, Değerli Konuklarımız, felsefesiz ve bilgisiz bir dünya filozofta olsa Platon'un öngördüğü gibi filozofta olsa krallar veya tiranlar tarafından yönetilmeye mahkumdur. Yeryüzünde ebedi olan tek dogmalar, inançlar değildir. Asla değildir. Bilginin sorgulayıcı sürekli olarak sonsuzca değişen kapasitesidir dünyada ebedi olan tek şey. Dünyayı, dünyanın bilgisiyle açıklamak çabasıdır, bize bilimi hatta teolojik gerçekliği sorgulayan, açıklayan ve derinleştiren yaklaşım. Her bilgi değişmeye açıktır. Ana sorun ya bu gerçeği bilmek ve kabul etmek, bu doğrultuda yaşamak ya da daima sabit kalan bir inançla insanın kendi içine kapanmasıdır. Akademik bilgi bilgiyi yenmenin zemindir. Bilgiyi yenmenin zemindir, ama bilmeyi yenmenin ne zemini ne aracıdır. Bilmeyi öğrenmenin mekânı akademi, yani üniversitedir. Ayrıca hemen belirteyim, akademi bilgiyi fetişleştirmez. Yeryüzünde her kurum kendisini savunur. Sadece üniversite gerektiğinde hem de olağanca gücüyle kendisine karşı çıkar. Onun varlık nedeni budur. Her şeyi sorgulamak, gerektiğinde her şeye karşı çıkmak. Ama nihilist bir temelde değil. Yapıcı, yaratıcı, eleştirel bir yaklaşımla. Üniversite daima analitik bilgiyi üretir ve bu doğrultuda gerekiyorsa hepimizin üstüne titrediği, tüm üniversitenin üstüne titrediği pozitif bilginin hegemonyasına da karşı çıkar. Karl Popper'ın getirdiği tanım doğrudur. Gerçek bilimsel bilgi ancak yanlışlanabilir bilgidir. Analitik bilgiyi üreten akıl akademi ve bu akıl pozitif bilgiden daima daha yüksektir. Çünkü akıl o bilgiyi dönüştürme yeniden üretme kapasitesine sahip olan tek varlıktır. Organon yani mantık bu bilginin temelidir. Bu ilkeleri benimsemiş ve aklın ışığında somutlaşmış bir erdemi ilke edinmiş bir üniversite idealisttir. Yani Platoniktir. Akıl, erdem, görev ve sorumluluk bilincine sahip insanı yaratan, o insanın kendisini yarattığı üniversiteyi ve eğitimi benimsiyoruz Işık Üniversitesinde. Ancak bu anlayışın toplumsal yaygınlık kazanan popülizme, dogmatizme karşı seçenek olduğuna, seçenek ürettiğine inanıyoruz. Her zaman belirttiğim gibi bütün toplumun hepimizin hiç ayırım gözetmeden sahip olduğu, sahip çıktığı cumhuriyetçi ilkelerin ve bir felsefi sistem olarak kendi içinde ayrıca düşünmemiz gereken kurucu ideolojinin Kemalizmin içerdiği bu ilkelerin toplumsal dönüşümü sağlayacağını biliyor ve o doğrultuda ilerliyoruz. Unutmayalım ki, Türkiye Cumhuriyeti öncelikle akılcılık, bilim ve gerçekçilik demektir. Son dönemlerde teknolojinin, popülizmin eğitim süreçlerindeki aksamanın, göçlerin, göçlerle paramparça olmuş toplumsal normların ve daha bir dizi nedenin sonucunda ülkemizin insan kaynağında çok ciddi aşınmalar, sarsılmalar tespit ediyoruz. Dünyada da durum kısmen böyledir. Niteliklerini belirttiğim yüksek öğretim tam da bu nedenle bugün dünyada her zamankinden daha fazla bir ayrıştırma aracıdır.

Sevgili Öğrenciler, iyi okullarda okumak, iyi bir eğitim almak bugün her zamankinden daha fazla size toplumsal ayrıcalık kazandıracaktır. Bu gerçeğin farkında olmanız ve bu üniversitede geçireceğiniz süreci süreyi süreyi bu anlayışla planlamalı ve çok verimli, çok etkili bir şekilde kullanmalısınız. Bu vesileyle bu vesileyle ülkemizdeki üst yönetimin üniversitelerimize daha fazla hassasiyet, dikkat ve değer vermesini diliyoruz. Üniversite sisteminin radikal bir şekilde değiştirilmesinin zamanı gelmiştir. Vakıf üniversiteleriyle ilgili yeni yönetim kararlarına ciddi

şekilde ihtiyaç duyuyoruz. Bunların rasyonel bir şekilde değerlendirilerek kısa sürede yürürlüğe konulmasını yürekten diliyoruz. Elitlerinin değerini gerçek üniversitelerden mezun olan öğrencilerinin değerini bilmeyen bir toplumun geleceği zorluklarla doludur. Aramıza yeni katılan sevgili öğrencilerimiz demin söyledim. Çok uzun, çok zorlu mücadelelerle dolu bir yolu yürüyüp geldiniz. Işık Üniversitesi köklü 137 yıllık Fezziye Mektepleri Vakfının kurduğu adını Büyük Atatürk'ümüzün bizzat verdiği Işık Okulları bünyesinin göz bebeğidir. Türkiye'nin ilk vakıf üniversitelerinden birinde eğitim göreceksiniz. İlk günlerin, ilk zamanların güçlükleri doğaldır. Bu nefis kampüste büyük bir özgürlük ve geniş olanaklar içinde eğitim alacaksınız. Çağın gerçeğini bilen, kendisini sürekli olarak yenileyen, dönüştüren, geliştiren, güncel bilgiyi sürekli şekilde izleme ve uygulama hırasına sahip olan bir kurumdasınız. Uyguladığımız Işıklı Eğitim Sistemi ülkenin en güçlü modellerinden biridir. Büyük bir çaba ve dikkatle oluşturduğumuz ortak müfredat program size çağın zorunluluğu olan disiplinlerarası sisteme hazırlayacaktır. Bilgi Merkezimiz, ülkenin en güçlü ilk 5 merkezi arasındadır. Üniversite eğitimi sadece sınıfta olmaz.

Değerli Öğrencilerim, bu görüş doğrultusunda bu görüşle oluşturduğumuz kulüplerimiz mevcuttur. Onlara üye olmanızı ve kendinizi sürekli şekilde sosyalleşerek de geliştirmenizi dileriz. Bu doğrultuda önce Türkçeyi sonra İngilizceyi çok güçlü şekilde öğrenmenizin zaruretine ayrıca dikkat çekerim.

Nihayet Sevgili Hocalarımız, uzun bir aradan sonra öğrencilerinize kavuşmanın heyecanı içinde olduğunuzu biliyorum. Ben de o heyecanın içindeyim. Her zaman söylediğimi az önce de belirttiğim gibi eğitimin geleceği muhtemelen uzaktan eğitimle tayin edilecektir. Ama hocaların asli işlevi olan insan yetiştirme ve akıl hocalığı yapma ancak yüz yüze gelmekle, öğrencilerimizle bir arada bulunmakla sağlanabiliyor. Hocalığın bu asli işlevi sonsuza değin sürecektir. Bu işlevi bundan böyle öğrencilerimizle yüz yüze olarak yerine getirmenin coşkusu içerisinde hepimize sağlıklı, başarılı, verimli bir yeni akademik yıl diliyorum.

Ve Sevgili Öğrencilerimiz, hocalarımız için kuvvetli bir alkış alabilir miyiz lütfen.

Nihayet Sevgili Velilerimiz, öğrencilerimizi çocuklarınızı bize emanet edene kadar ne kadar güçlüklerle dolu bir yaşam dilimi yaşadığınızı biliyoruz. Yıllar geçti ve şu andan itibaren öğrenciler bize emanettir. Onlar yetişkin olmanın son evresine geldi. Sizleri özverilerinizden, çabalarınızdan ötürü ne kadar kutlasak azdır. Hepinize tüm ülküleriniz, Işık Okullarının da ilkesiyle söylersem topluma iyi insan yetiştirmeyi öngören bilincinizden ötürü teşekkür ediyoruz. Çocuklarınız bir daha söyleyeyim, içtenlikle söyleyeyim, özgüvenle söyleyeyim. Artık bize emanettir ve sizin ülkünüz bizim de ülkemizdir.

Sevgili Öğrencilerimiz, velileriniz, anneleriniz, babalarınız içinde kuvvetli bir alkış alabilir miyiz şimdi.

Sevgili Öğrencilerimiz, bu yıl mezun olan arkadaşlarınıza, ağabeylerinize, ablalarınıza Mezuniyet Töreninde bir sorumluluk yükledim. O sorumluluk şudur. Onlar Cumhuriyeti'nin 100. Yılı'nın son mezunları oldular. Cumhuriyeti'nin 100. Yılı'nın son mezunları yahut Cumhuriyeti'nin 100 Yılı'nın son mezunları oldular. Bunu onlara belirttim ve hayatları boyunca bu gerçeği hatırlamalarını onlardan istedim. Sizler de bu yıl üniversiteye giren öğrencilerimiz de Cumhuriyet'in 2. Yüzyılı'nın ilk öğrencilerisiniz. Hepinizi bundan ötürü de ayrıca kutluyorum. 2. yüzyılı siz inşa edeceksiniz. Bizim gerçekleştirdiklerimiz, tamamladıklarımız sizin birikiminizdir. Gerçekleştiremediklerimizi, henüz tamamlayamadıklarımızı sağlama işi de sizin sorumluluğunuzdadır. Toplum ve tarih sizden bunu bekliyor. Toplumumuzu aydınlığa, geleceğe taşımak 2. yüzyılın ilk öğrencilerinin ilk sorumluluğudur. Size de bu sorumluluğu bu açılış gününde emanet ediyoruz. Bu duygu ve

düşüncelerle tüm öğrencilerimizi, tüm velilerimizi, tüm konuklarımızı, hocalarımızı kutluyor, yeni akademik yılın başarılar ve iyilikler getirmesini diliyorum. Umarım hepimiz, hepimiz çok mutlu olacaksınız. Hepinize sevgiler, saygılar sunuyorum.

Betül Uçkan: Sayın Rektörümüze konuşması için teşekkür ediyoruz. Işık Üniversitesini bugünden geleceğe taşıyacak dünyanın saygın üniversiteleri arasında yer almasını sağlayacak her güçlü adımda her önemli değişim, gelişim ve yenilikte büyük destekleriyle imzaları bulunan Mütevelli Heyetimiz adına üniversitemize sürekli olarak katkı sağlayan Mütevelli Heyeti Başkanımız Sayın Mehmet Serdar Sarıgül bizlere hitap edecektir. Buyurunuz Sayın Başkanım,

Mehmet Serdar Sarıgül: Sayın Şile Belediye Başkanım, Sayın Şile İlçesi İdari ve Mülki Erkânı, Sayın Feyziye Mektepleri Vakfı Yönetim Kurulu Başkanım, Feyziye Mektepleri Vakfı Yönetim Kurulu Üyeleri ve Onur Kurulu Üyeleri, Işık Üniversitesi Mütevelli Heyeti Üyeleri, Değerli Üyeler, Sayın Rektörüm, Sayın Dekanlarım, Akademisyenlerimiz, Sayın Genel Sekreterimiz, İdari Kadrolarımız, Sayın Velilerimiz ve Misafirlerimiz, aramıza yeni katılan yeni öğrencilerimiz dahil kıymetli öğrencilerimiz ve bugünün ilk dersini verecek çok kıymetli Hocamız, İlber Hocamız, hepimizi saygı ve sevgiyle selamlıyorum. Üniversitemizin 2023-24 Akademik Yılı Açılış Törenine hepimiz hoş geldiniz. Omuzlarımıza yüklenmiş ağır sorumluluktan kaynaklanan bu heyecana ortak olan, geleceğe yönelik hedeflere yürümümüzde özveriyle çalışan üniversitemizin kıymetli çalışanlarına katkıları kurumumuzun varlık sebebi ve umudumuz olan her biri bizim için ayrı değerli sevgili öğrencilerimizi de bizi tercih ettikleri için teşekkürlerimi ayrıca sunmak istiyorum.

Değerli Konuklar, Feyziye Mektepleri Işık Üniversitesi ailesi olarak her yıl olduğu gibi yeni akademik yıla yeni umutlarla başlıyoruz. Eğitim-öğretim hayatına 1996 yılında başlayan Işık Üniversitesi 137 yıllık köklü bir eğitim geleneğinin Feyziye Mektepleri Vakfının eseridir. Üniversitemiz kurulduğu günden bugüne her yıl kendini geliştirerek büyümeye devam eden, dinamik ve ülkemizin en büyük vakıf üniversitelerinden birisi olma özelliğine sahip bir yüksek öğretim kurumudur. Işık Üniversitesi başarı grafiğini yükselterek uluslararasılaşma çalışmalarına ivme kazandırmayı üretilen bilginin topluma ve insanlığa fayda sağlamasını hedefliyor. Yaptığı bilimsel çalışmaları, yayınlanan uluslararası makaleleri, mezunları ve başarılarıyla yüksek öğretimin öncü kurumları arasında yerini alan Işık Üniversitesi önümüzdeki yıllarda bulunduğu konumunu daha da yükselterek uluslararası arenada ülkemizi temsil etmeye devam edecektir.

Değerli Konuklar, eğitimde Büyük Önder Mustafa Kemal Atatürk'ün ifade ettiği gibi akıllı hür, vicdanlı hür, irfanlı hür nesiller yetiştirme sorumluluğu ve görevi vardır. Işık Üniversitesi bu sorumluluk ve görev bilinciyle kurulmuştur. Işık Üniversitesi olarak amacımız üniversite çağındaki öğrencilerimizi Büyük Önder Mustafa Kemal Atatürk'ün çizdiği yolda, gösterdiği hedefte ülkesini seven demokrasiye ve Cumhuriyet değerlerine sahip çıkan iyi insanlar, iyi birer yurttaş olarak yetiştirmektir. Eğitim ciddi ve kutsal bir işdir.

Sevgili Gençler, üniversitemiz 21. yüzyılın gençlerinin akademik ve sosyal gereksinimlerini gözeterek eğitim teknolojilerini mümkün kılan en yeni ve güçlü eğitim olanaklarıyla donatılmıştır. Hayata geçirdiğimiz Işıklı Akademik Eğitim Modeliyle geleneksel üniversite modellerini aşarak tamamen özgün geleceğin dünyasına şekil ve yön verecek mezunlar yetiştiren yepyeni bir eğitim anlayışını hedefliyoruz. Kalbinizin, aklınızın, ideallerinizin peşinden gidecek cesarete sahip olduğunuzu geleceğinizi şekillendirmek için üniversitemizin sunduğu yeni eğitim modeli ve olanaklarından en iyi şekilde faydalanacağınızı umuyoruz. Sizler için birlikte fark yaratmaya devam edeceğimize inancımız tamdır. Aramıza yeni katılan öğrencilerimize ve eski öğrencilerimize tekrar hoş geldiniz diyor, başarılı bir eğitim yılı olmasını diliyorum. Cumhuriyetimiz'in 100. Yılı kutlu olsun, yolunuz ışıklı olsun. Saygılarımla.

Betül Uçkan: Mütevelli Heyeti Başkanımız Sayın Mehmet Serdar Sarıgül'e konuşması için teşekkür ederiz. Önce iyi insan yetiştirme ilkesiyle çıktığı yolda 137 yıldır ülkemizin aydınlık geleceği için durmaksızın çalışan Büyük Önder Mustafa Kemal Atatürk'ün ilkeleri ışığında bilgi ve bilimle donanmış çağdaş nesiller yetiştiren ülkemizin en köklü eğitim kurumlarından Feyziye Mektepleri Vakfımızın Değerli Yönetim Kurulu Başkanı Sayın Akın Süel'i konuşmasını yapması için kürsüye davet ediyorum.

Akın Süel: Sayın Belediye Başkanım, Kıymetli Misafirlerimiz, Değerli Işıklılar ve geleceğimiz olan sevgili öğrencilerimiz, hepimizi saygıyla ve sevgiyle selamlıyorum. Bugün burada yeni akademik yılı sizlerle birlikte başlamanın mutluluğunu yaşıyoruz. Feyziye Mektepleri Vakfı Işık Üniversitesi ve Işık ailesi olarak ve hatta şahsen benim için bu akademik yılın anlamı ve önemi her zamankinden daha farklı Cumhuriyeti'mizin 100. Yılı'nda kurucumuz Büyük Önder Mustafa Kemal Atatürk'ün ışık ismini bizzat verdiği kurumumuzun kürsüsünden FMV Işık Üniversitemizin 27. Akademik Yılı'nın açılışında sizlere Yönetim Kurulumuz adına hitap etmenin büyük bir onur olduğu bilincindeyim. 137 yıllık köklü tarihimize Işık kültürünü yaşayan ve yaşatan Vakfımız cumhuriyetimizin her dönemine tanıklık etti. Her zaman Büyük Önder Atatürk'ün ilke ve inkılâplarının ışığında yol aldı ve anaokulundan üniversiteye uzanan bütüncül eğitim anlayışıyla kök saldı. Feyziye Mektepleri Vakfı olarak Ata'mıza olan şükran borcumuzu yerine getirmek ve onun kurduğu cumhuriyete olan inancımızı ve desteğimizi göstermek için Cumhuriyeti'mizin 100. Yılı'na armağan olarak büyük fedakârlıklarla Florya Işık Okulları Yerleşkesini geçtiğimiz günlerde eğitime açtık. İnşallah yeni okulumuzla sizler gibi sizlere örnek olan cumhuriyetimizin kıymetini bilen çağdaş düşünce yapısına sahip iyi insanlar yetiştirecektir.

Değerli Konuklar, Sevgili Gençler, kişiler ve kurumlar olarak cumhuriyetimizin yeni yüzyılı hepimiz için yeni bir dönüm noktası olacaktır. Çünkü bugünün dünyası çok hızlı değişiyor. Teknolojinin ulaştığı sınır her gün daha genişliyor. Akademik hayattan iş dünyasına yaşamın her alanında değişimlere, yeniliklere şahit oluyoruz. Bu kadar hızlı değişen ve rekabetçi öngörülemez bir dünyada ülkemizin geleceği olan gençlerimiz için en önemli rehber şüphesiz ki eğitim olacaktır. Işık Üniversitemizde kurulduğu ilk günden bu yana olduğu gibi sahip olduğu tüm bilgi, birikim ve değerler ile öğrencilerini başarılı bir geleceğe hazırlayacak, onlara Işık kültürü ile güven dolu yeni başlangıçlar sağlamaya devam edecektir.

Sevgili Öğrencilerimiz, Işıklı bir büyüğünüz olarak Işıklı olmanın sağlayacağı ayrıcalıkları hayatınız boyunca yaşamın her alanında hissedeceğinizi söyleyebilirim. Yine Işıklı bir geleceği tercih ederek üniversitemize yeni başlayan öğrencilerimize bu vesileyle aramıza hoş geldiniz diyorum.

Tüm öğrencilerimize, Mütevelli Heyetimizin Başkan ve üyelerine, Rektörümüz ve akademik kadromuza, yöneticilerimize, tüm çalışanlarımıza 2023-24 döneminin sağlıklı, başarılı, mutlu bir akademik yıl olmasını içtenlikle diliyorum. Işıklı sevgi ve saygılar sunuyorum.

Betül Uçkan: Feyziye Mektepleri Vakfı Yönetim Kurulu Başkanı Sayın Akın Süel'e konuşması için teşekkür ederiz. Ve şimdi Açılış Dersini verecek konuşumuzu davet etmesi için Rektörümüz Prof. Dr. Hasan Bülent Kahraman'ı kürsüye davet ediyorum.

Hasan Bülent Kahraman: Efendim, hayat çok garip bir süreçtir. İnsan benim tabirimle hayatı hep tamamlanan çemberler olarak yaşar. Hayatın belli bir döneminde yaşadıklarınızın aradan 30-40-50 yıl geçtikten sonra ne şekilde tezahür edeceğini bilemezsiniz. Ama bunlar bazen çok hoş birtakım sürprizlerle sonuçlanır veya önünüze -affedersiniz- açılır. Ve her açılım tıpkı çiçeklerde olduğu gibi yeni birtakım başlangıçlar demektir. Ben bugün Türkiye'nin az önce açılış konuşmasını konuşmasında da söylediğim gibi tüm Türkiye'nin ortak aklı, yüksek aklı, vicdanı, sağduyusu eğer

akademik bir terimle söylemek gerekirse süper egosu olmuş, hepimizin artık hocası konumuna gelmiş olan İlber Ortaylı Hoca'mızı bundan ne bileyim 45 sene önce Ankara'da tanıdım. İlber Hoca, o zaman 40'lı yaşlarının başındaydı. 80'den sonra daha çok kendisini Ankara sokaklarında görmeye, Ankara'nın akademik çevrelerinde görmeye başladım. 77 senesinde ben de neticede henüz 20 yaşındaydım. Sonra dediğim gibi o akademik çevrede bir arada olduk. Hatta ilk en temelli görüşmemiz de büyük Marksist düşünür Ernest Mandel'in Dil, Tarih, Coğrafya Fakültesinde verdiği konferansta yan yana oturduğumuz sırada cereyan etti. 1947 yılında Avusturya'nın Bregenz şehrinde doğdular. 2 yaşında Türkiye'ye göç ettiler. 1970 yılında Dil, Tarih, Coğrafya Fakültesi Tarih Bölümünü bitirdi diye biliyorum. Sonra Viyana Üniversitesinde aldığı bir eğitim var. Yüksek lisansını Chicago'da Halil İnalçık Hoca ile birlikte yaptılar. İlber Hoca'yı ben Bilkent Üniversitesinde birlikte çalıştığımız dönemde Halil Hoca'dan ayrıca çok dinledim. İlber Hoca 1974 yılında hâlâ temel bir başvuru kitabı olan temel bir başvuru kitabına dönüştürülen "*Tanzimat Sonrası Mahalli İdareler*" teziyle doktorasını aldı. 1979'da "*Osmanlı İmparatorluğu'nda Alman Nüfuzu*" isimli teziyle de doçent oldu. Biz öğrencilerimize daha sonra hocanın "*İmparatorluğun En Uzun Yüzyılı*" isimli kitabını okuttuk. Orada tabii ki bu tezlerden büyük izler vardı. 1982 yılında Hocam diğer birçok hocam gibi üniversitelere dönük uygulamaları reddederek, kabul etmeyerek istifa etti. Ondan sonra Viyana, Berlin, Paris, Oxford, Cambridge, Chicago, Roma, Münih, Moskova, Strazburg, Sofia Üniversitelerinde konferansları, seminerleri, dersleri, hocalıkları başladı. Siyasal Bilgiler Fakültesinde Bilkent'te, ODTÜ'de, Galatasaray'da ders verdi. Şimdi anlatırken aklıma geldi. Hoca'yı 77'de tanıdım. Çünkü nasıl tanıdım? O zaman bizim büyük felsefecilerimizden Nusret Hızır Hoca dersler verirdi. Salı günleri Ayşe Abla İlkokulunun üstündeki evinde bir odayı sınıfa çevirmişlerdi bayağı ilkokul sıraları gibi oturlardı. Ben de genç birisiyim ama çok heyecanlıyım. Bazı ilişkileri kullanarak onları burada anlatmayayım şimdi. O seminerlerden bazılarına gittim. Türk Tarih Kurumunun konferanslarına gittim. Hoca orada daima çok parlak müdahalelerde bulunurlardı. Gerçekten kendisini tarihçi olarak akademik bir şahsiyet olarak büyük hayranlıkla izlerdim. Sonra Hocam Topkapı Sarayı Müdürü oldu. Oraya büyük katkılar getirdi. Tabii ki böyle bir Hoca'nın ödüller kazanması doğaldır. Lazio Ödülü var. Puşkin Puşkin çok prestijli bir ödül olan Puşkin Ödülü var. Cumhurbaşkanlığı Kültür Sanat Büyük Ödülü var. Şimdi Hoca'yı davet etmeden önce bir şey söyleyeyim. Bir programda kendisiyle görüşürken ben Fuat Köprülü ile ilgili Profesör Fuat Köprülü ile ilgili bir şey sordum. İlber Hoca, bana döndü dedi ki (parmağını da böyle yaptı): "Fuat Köprülü," dedi, "bir genius nasyonaldir" dedi. "Bir genius universal değildir." dedi veya "enternasyonal değildir" dedi. Yani bir ulusal dehadır. Uluslararası bir deha değildir, dedi. Fuat Köprülü meselesi tartışmalı bir konudur. Ben şimdi İlber Hoca'yı buraya davet ederken onun bir genius nasyonal olduğu kadar bir genius enternasyonal olduğunu söyleyerek davet ediyorum. Hocam, hoş geldiniz. Ayaklarınıza sağlık. Kabul ettiğiniz için, lütfettiğiniz için teşekkür ederiz. Buyursunlar,

İlber Ortaylı: Çok Sayın Fehametli Rektörüm, ben Osmanlıca literatürü çok seviyorum. Patrik de sevdiğini söyledi. Çünkü ona da zati kutsiyet penahileri dediydim. Eğer rektörleri biliyorsanız Avrupa'da sua magnificent, your magnificent diye hitap edilir. Öbür zevata ekselansları denir. İşte hanedan üyesi prenslere, prenseslere alto, altes, hohighs diye hitap edilir. Rektörler üniversiteyi müessese olarak temsil ederler. Bu çok mühimdir. Çünkü dünyada ilk üniversitesi İstanbul'da kuruldu Emperor Theodosius kurdu. Ve Roma hukuku bütün çağdaş insanlığın hukukudur, ama bugün hatta İslam hukukçuları bile aynı şekilde mantık yürütür, içtihat çıkarırlar. Ve bana göre bir anonim şirket problemini Ebû Hanîfe ve talebesi Ebû Yûsuf'la Ulpiyanus ve Papinianus'un aynı üstatlıkla çözmeleri mümkündür. De vivekens gibi çağdaş hukukçulara parmak ısırttırabilirler. Yani hukuk universal bir ilimdir. Prensipleri ve kavramları ve mantığı aynıdır. Ama değişen dünya vardır. Günden güne hızla değişen görüşler vardır. Âdet ve ahlak normları değişir. Onları

biçimlendirir. Onlar arasında büyük Ulpiyanus'un dediği gibi insanların onurlu yaşamalarını ve kendinin de onurlu yaşamasını temin edeceksin. Başkasına zulm etmemektir insanlığın temeli. Bunun en önemli izahı budur. Türkiye değişik insanlar ülkesidir Sayın Rektörüm. Bunun biraz üzerinde duracağız. Fehametli Rektörümüz Türkiye'nin rektörlükten evvel kültürel hayatında çok tanıdığı genç bir adamdı. Zaten hiç ihtiyarlamıyor ve muhtelif dallarda yazıyordu ve muhtelif dallarda da başarılı işler görüyordu. Bu Işık Üniversitesine de yarayacak bir atılma gireceksiniz. Bunu kaçınılmaz olarak görüyorum. Çünkü Türkiye'nin payitahtı aslisinde kurulan bir üniversitenin bu kadar büyük imkânların doğacağı bir yerdeki bir üniversitenin alt derecelerde kalması tabiat kanunlarına mugayirdir. Yani ya parlak bir şekilde yaşarsınız bataklıkta büyüyen büyük ağaçlar gibi yahut bataklığın boy atamayan bitkileri gibi çürür gidersiz. İkincisini hiç tasavvur bile etmek istemiyoruz. Çünkü Feyz-i Ati imparatorluğun ve cumhuriyetin tarihinde çok önemli rol oynayan bir okuldur. Bugünkü özel okullar kavramına da girmez. Ben özel okula karşı biri değilim, ama en çok benim laf ettiğimi göreceksiniz. Özel okullar Osmanlı İmparatorluğu'nun çehresini değiştiren kurumlardır. Yani buna ecnebi okulları almayın sadece şahısların kurduğu okullar vardır. Mesela bir tanesi 14 yaşında çocuğa simultane Arapça tercüme yapmayı öğretebilecek kadar başarılı. Ne demek? Medresedeki gibi 40 sene Arapça öğrenmiyorsunuz. Ama kısa zamanda iyi bir tercüme yapacak seviyeye çıkıyorsunuz hem de yaşı teenager dediğimiz 14, 15 olsa bile. Bunu yapan çocuk bir heyetin önünde heyet önünde yapıldı kompoze edilmiş kozmopolit bir heyetin önünde yapıldı. Cumhuriyet devrinin Maarif Vekili Fuat Ağralı'dır. Yani çok ilginç bu çocuk. Bunu ben bir tespit ettim. Sonra Ömer'in dedesi olduğu malum. Bu vakayı o da araştırdı. Yoksa pek haberi yoktu. Demek ki oluyor. Çarlık Rusya'sı yıkıldığı zaman bütün şark imparatorlukları gibi dehalat ve rezaletler yan yanaydı. İmparatorluk tebaasının %90'ı okuma yazma bilmiyordu. Bu %90'lık cehaletin içinde Türk kavimleri Müslümanlar biraz daha iyiceydi üç beş derece. Çünkü arada bir özel okul reformu geçirdilerdi Usûl-i Cedîd Mektebi. Arap harfleri imlasını kolayca öğreten daha metodu etkin olan deminki örnek gibi matematiği, coğrafyayı çok iyi öğreten coğrafyayı öğretemedim diye müfredattan çıkaran bir eğitim sistemi zihniyetinin yaşama şansı kendi hayat şartları içinde bile mümkün değildir! Onu size söyleyeyim. Torpille talebe sokabilirsiniz bir yerlere fakat ilk coğrafya imtihanında fena halde çuvallar. İlkokul talebesinden daha kötü bir manzara ortaya çıkar. Hiçbir rejim, hiçbir sistem, hiçbir memleket pedagogyasını çocuk eğitimini halletmeden yüksek tahsilini halledemez ve kendi cemiyet düzenini velev kendi zorbaca totaliter sistemini iyileştirmek dahi olsa muvaffakiyetli bir şekilde yürütümez. Bunun aksini ileri sürmeniz bile mümkün değildir. Franco İspanyası İspanyol eğitimini ve kültürünü zedeledi. Ama Hitler Almanyası Almanya'nın iki cihan harbindeki kültürel atmosferini ve etkinliğini yok etti Almanya ve Avusturya'nın. Bir zamanlar Berlin Arkeoloji Enstitüsünde kalıyordum. Dedim ki orada, kütüphanede şeye Enstitünün galiba Genel Sekreterine orada genel sekreterler yetkili meslek adamlarıdır. "Valla biz Türklerin" dedim, "Latinceyle biraz daha fazla ülfetimiz var klasikçilerin falan ama eski Yunanca maalesef yapamadık" dedim. Hemen dedi ki: "Tabii" dedi "Rumları attınız ondan" dedi hani kısa yoldan. Benim de tabii bu sinirime dokundu kısa yoldan itham. Çünkü dayanamıyorum kim kimi itham ederse etsin fakat bu ırkiyat konularında Almanya'nın dünyaya filozofluk yapmasına hiç tahammülüm yok çünkü çok taze kokuyorlar. Ve şunu söyledim, "Yani bizde" dedim "Eski Yunancayı maalesef kendi yerli Rumlarımız pek bilmezler. Yani çok azdır iyi bilen. Rum liselerini mezun edenler bile benim tanıdığım Kuçuradi bilir. Bir iki arkadaşımız daha var o kadar. Bilmezler yani çocuklar kendileri dürtüp öğrenmiştir. Bu dedim: "Başka bir şey" dedim, "Biz Yunancayı sizinkilerden öğrenmek zorunda kaldık. O da çok çok verimli olmadı. Siz asıl dedim ne yaptığınızın farkında mısınız iki cihan harbi arasında Almanya beşeriyeti eski Yunanistan kadar önemli büyük bir katkısı olan bir memlekeleti sildiniz ve farkında değilsiniz." Tabii çok zehir dildir bu. Bu zehir dili ben kullanıyorum. Başkalarına tavsiye etmem. Öyle gittiğiniz yerde lop diye konuşmayın siz. Bu

ikiyüzlülük değildir. İtidal ve ölçüdür. Kalkıpta bana Hollandaca diye bir dilden bahsetmeyiniz “st existe pa”. Flamanca da dil değil Almanca lehçesidir. Fakat kalkıpta bunu gene Hollandalılara söylemeyin. En akıllı ve kültürlü geçineni bile bunu kabul etmez, size hakaret eder. Sarhoşken ve hoş bir zamanda söylerseniz. “Hayır Almanca bizim diğer lehtimiz” der. Okey. Ama yani kalkıp olmayacak şeyleri söylememeyi öğrenin. Fakat hakikat hiçbir zaman ortada dolaşan resmi açıklamalar değildir. Bunu tabii Googledan öğrenemezsiniz, ama herhangi ciddi bir ansiklopediyi çevirdiğiniz zaman Britanica gibi Larousse gibi falan orada daha güzel tarif edilir size. Yani bu çok açıktır. Bu dersimizin konusu da budur. Bu “vectorate reddit” denir buna Mont-Saint’den beri öyledir. Rektörün davet ettiği hoca dersi verir, ders yılını açar. Ben de bu şerefi bahsettiği için başta Rektörümüze, Mütevelli Üyelerine ve Sevgili Hocalarımıza teşekkür ediyorum. Üniversitenin Açılış Dersi şu anda başlıyor ve yarım saati geçmeyecek. Kural budur. Soru pek sorulmuyor galiba ama ona ben karışmam. O Rektörlüğün müsaadesi veya şeylidir. Hayatımda değişik dersler dinledim. Bunlardan dinlediğim biri on buçuk yaşındaydım galiba evde münasebetsiz yerleri karıştırdığım ve yaramazlık yaptığım için annem üniversitenin açılışına gitmek durumundaydı. Gitti ve beni de yanına oturttu. Oturdum arkada şöyle sizin balkon gibi bir yerde. Onlar burada. Açılışı, Eczacılık Fakültesinin Eczacılık Tarihi hocası yaptı. Ve Kleopatra’yla Antonius’un o zamanki o yaştaki çocuğun akıyla sadece terbiyesiz şeyler yapan iki adam, bir kadın ve adam olduğunu değil çok daha fazla bir şey olduklarını öğrendim. Bir tanesi bir retorik uzmanıydı. Bütün Romalı asiller gibi matematiği çok iyi biliyordu. Nutukları malumdur. Shakespeare efendiyi bile epate etmiştir. İsterseniz onun kendi şeylerini tüm dramalarında bunu görebilirsiniz. Antonius’un nutku orada mesela Cenaze Nutku. Fakat hanımefendi çok daha ilginç birisi Ptolemaioslar hanedanından yani İskender’in Halef Generali’nin torunu son Ptolemaios. Kardeşi ahmak, kendi de o derece de dâhi. Çünkü çocuklar böyle doğuyorlar böyle bu iç içe evliliklerde Firavunlar âdetinin taklit ettiği evliliklerde. Kadın bir kere hiçbir büyükelçiyi tercümanlığa kabul etmezmiş. Yani o demektir ki Yunanca, Latince, Kopça yani eski Mısır dili İbranice ve Aramca o devirde çok yaygın olan bugün artık Güneydoğu Anadolu’da ve Suriye’de bir kısmında çok az yaşayanların bir kısmında çok az yaşayan ama zamanında çok yaygın olan Hazreti İsa’nın bile Aramca konuştuğu malum bir dil. Bunların hepsini biliyor demek ki. İki, biliyor da zaten müthiş bir eczacılık uzmanı Galenik tıbbın yaşayan isimlerinden. Böyle bir şey. Ptolemaioslar coğrafyacı zaten. Şimdi Işık Lisesinden bahsedildi. Benim çok takdir ettiğim, benden çok genç olan Celal Şengör Işık Liselidir. Işık Lisesinden Roberte nereden gitmiş? İngilizce öğrenmek için değil. Biliyormuş da zaten. Mürebbiyeden öğrendiği Almancayla da götürmüş kitap yazıyor Almanca. Işık Lisesinden coğrafya hocasıyla sürtüşerek ayrılmış. Huyu malum. Yalnız Celal’e mi kızayım yoksa hocasına mı? Celal Şengör biliyorsunuz jeolog olduğu için değil, meslektaşları arasında coğrafya bilgisi ve coğrafya hafızasıyla fiziki coğrafya bilgisiyle dehşete düşürür insanı, insanları. Yani kendi meslektaşları arasında bile dünyada. Böyle bir adam Türkiye dünyasının dehasıdır. Ben ona derim deha zaten. Çok ilginç bir adam ve buradan çıkma, bu okullardan. Benim tabii bütün istediğim Maarif Vekâletinin yarattığı acayıplıkları telafi etmeniz. Coğrafya bilmeyen insan, ben size söyleyeyim birtakım hayvanlardan daha geridedir. Çünkü bazı hayvan türleri mesela aylar son derece geniş bir koku alma ve yönlenme duyguları var memeliler arasında. Balıklar da o ölçünün sonu yok. Nasıl olduğunu neye yaradığını hâlâ bilemiyoruz, ama binlerce kilometre katleder mil. Ve birtakım hayvanlarda zaten neredeyse denizleri mi, yıldızları mı takip ediyor, ağaçları mı takip ediyor belli değil. İnsan coğrafya bilmez ve geliştirmese bunların altındadır. Kabul etmeniz lazım. İkincisi, bu bir tarihi bilgidir. Coğrafyacıların yarattıkları dünya başka türüdür. Ptolemaios, General Ptolemaios Kleopatra’nın dedesi büyük dedesi son derece de coğrafyaya meraklı olduğu için Araplar Batlamyus derler. Onun müthiş Atlası ortaya çıktı. O Atlas dökülüyordu bizde müzede çünkü Fatih Sultan Mehmet aşırı derece de kullanmış hem de Yunanca nüshayı. Celal, onu kullanmak istedi. “Yasak kalkmıyor kitap!” dedik. “Niye kalkmıyor? Bakanlık tamir ettirsin.” dedi,

dedik. Tam bulduk tamir ettirecek yeri dedik. Kendi verdi müthiş bir para tamir ettirdi onu Avrupa'dan adam getirtti ve o basıldı. Atlas Maior, Klaudios Ptolemaios'un Yunancadır tabii metnin kenarları dizayn şeyin dışında, kartografik şeyin dışında. Bu çok önemli bir şeydir. Yani Türkiye İmparatorluğu'nu kuran o imparatorluğun gerçek kurucusu olan ve Türklerin sadece askeri kudrete olan fatihler olmanın dışında bu memleketin coğrafyasına, tarihine eğilmesini sağlayan spontane bir Rönesans adamıdır. O devirde Rönesansın parlak adamları Latince tabii biliyorlar. Ortaçağ Latincesini üstelik Petrarca'dan beri klasik Roma metinlerine yöneldikleri için düzeltmişler. Bu tamam. Yunanca bilenleri var. Birkaç tane çok değil, uzmanlar az çünkü. Kiliseyi tetkik ettikleri için İbranca öğrenenler var. Üç, bunun en iyi örneği Picco della Mirandola Floransa'nın büyük adamı 15. asırda ve çok ilginç bir şekilde de belki biliyorsunuz. Çok ilginç bir şekilde de falan gibi Alman Protestanlığının öncülüklerini yapan birkaç kişi. Hâlbuki Fatih Sultan Mehmet kaynakları kullanışı itibariyle Latince, İtalyanca falan okuyor. Yunancayı çok iyi okuyor. Bu lafı ben demiyorum. Kendi de demiyor. Zamanın Türk tarihçileri de demiyor. Onların umurunda değil bu Dursun Bey falan. Giacolla Langusci başkentteki İtalyan Ceneviz-Venedik Büyükelçileri Kritovulos kendisi söylüyor falan mükemmel klasik Yunanca diye çok önemli bir şey bu. Çünkü geçen çağlar içinde Yunancanın eskisiyle yenisi fark ediyor. Bu yeninin fark etmesi nesillerin eski kültüre sahip çıkmamasından, ezberlememesinden geliyor. Mesela İranlılar 10. asırdaki Firdevsî'yi ezberledikleri ve öyle metinleri bildikleri için büyük büyük büyük dedeleriyle zaman makinesinde buluşmalar konuşmaya, gırgıra devam ederler. Ama Yunanlılar için bu şans yoktur maalesef. Kimsenin dedesiyle torununun dnasını tutacak değiliz. Bizim meslekte dna ile gitmiyor işler. Kültürel kalıntı ve onun kullanımıyla bu çok açık bir şeydir. Onun için size söyleyeceğimiz bir şey, bugünkü konumuzun ana noktasıdır. Türk milleti, Türk münevverleri çok uzun asırlardan beri yani Fatih Sultan Mehmet asrının bitiminden, Orta Asya'da da Uluğ Bey'den beri bunlar paralel, senkronik devirlerdir. Paraleldir, eş zamanlı, senkronik devirlerdir. Dışarıyla ilgilerini kaybetmişlerdir. Yani Timurlenk de bu şey tarihi derinlik artık laf olarak vardır. İbni Haldun'la görüşmüş epati olmuş. Ona herhalde sempatik görünmüştür. Epati tesir etmek, edilmek demek. Tam öztürkçesini bulamadım. Kusura bakmasınlar. Tesir etmek yani büyülenmek lafını da sevmiyorum. Çünkü büyülenmek başka bir şey. Yani adamı hipnotizmayla da büyülerler, ilaçla da fakat tesir edilmiştir insanlar. Ve o devrin kültürel şeyisini sözlü mirasını çok enteresans Timur'un torunlarından Hindistan Hükümdarı Babür'ün oğullarından Hümayun var. Bir de hepimizin bildiği gibi bu okuma yazma bilmiyor bilmiyor. Öğrenmemiş haylaz bir prens savaşı fakat ilme de meraklı. Herşeyi sözlü biliyor. Böyle sözlü kültürün yarattığı dehalar vardır. Çok iyi konuşurlar. Şiir tenennüm ederler, yazarlar. Fakat okuma yazma bilmezler. Bunlar tarihte var, böyle var eskiden bu mümkündü. Nitekim günümüzde de bilgisayar bu duruma getiriyor insanları. Bilgisayar bilmeyen bir müddet sonra resmen illiterate gibi muamele görecektir. Gelişmeler o şey de gidiyor. Fakat bu demek değildir ki okuma yazmayı daktiloyla ve kalemle yapanlar öbürkülerden kötü. Onu unutmak lazım. Bazen kalıpları değiştireceğiz. Türkiye insanları bilmiyorlar. Yani şu sözü lütfen dikkate almanız lazım. "Efendim, eski kültür gitti, harfler kalkınca. Hadikap açıldı." Bu çok yanlış bir laf. Çünkü Edebiyat Fakültesinde bir seminer yapıyorduk. Seminerin adı da, her yıl yapılır, Paleografi Semineri yani eski metinleri okuma. Diplomatika, paleografi ve diplomatika, eski yazışmaların dilini tetkik etme semineri. Bu konuda Osmanlı Türkiyesi zayıftır. Geçmiş zamanlarda bazı metinleri toplayan "Ferîdûn Bey'in Münşeât'ı" gibi eserlerin dışında Osmanlı münevveri geçmiş asırların bazı kayıtlarını okuyamaz. Mesela Maliye Teşkilatının siyâkat yazısını okuyamazlar. Divanî yazı okuyamazlar. 1983 yılında çok kısa bir süre Tapu Kadastroda istihdam edildiğim vakit üniversiteden ayrıldığım zaman, gençler vardı iş bulamayan. Bazıları siyaseten bulamıyor. Bir de ihtiyarlar vardı. Eski tapu sicil muhafızları falanları. O adamlardan daha hızlı okudurlar vesikaları bizim veletler. Ben de okuyordum. Çünkü bir işimiz oydu. Çok enteresans 20 yaşında olan öbürkünden fazla okuyor hızla okuyor. Çünkü bu ayrı bir meşgale ister. Merak

edeceksiniz. Ona göre bir kültürünüz olacak. Mesela tahrir defteri okurken bana “Ne olur kiliseci hoca, şunları okusana” diyor. Çünkü bulgar isimleri kilisenin isimleri de tam yazılmamış. Halk telafuzu Yordanı Danço yazıyor. İvallye’yi İvalco yazıyor falan. Bu bir kültürdür. Bir arı uğraşmadır, branştır. Ama atla deve değildir. Onu söyleyeyim. Eski Türkiye’nin Türkleri Osmanlıca biliyor diye herşeyi biliyor demek değildir. Farsçayı bile daha iyi bilirler. Arapçayı bilmezler. Orada bile merakları daha sonra artmıştır. Hiç Türklükle falan Müslümanlıkla uzun zaman alakaları olmayan Bosnalılar fetihten 70 sene sonra bu âlemin en büyük hafız uzmanını çıkardılar. Hafızı çözmek İran şairinin çok zordur. Çünkü adamların ona göre metne merakı ve ilgisi var. Sûdî Bosnevî yani çok önemli bir adamdır. Bunları şunun için söylüyorum. Bir eski metni okumak için eski kültüre sahip olmak, o harfleri, o dili bilmek yeterli değil. Orta zamanın Avrupalısı Latine vulgar da yazar, okur, konuşur. Hatta üniversitelerde Latince konuşurlar kendi aksanlarıyla. Biri Amadeus deyyus falan diye konuşur Fransız öbürü de hahiyaikanagollung İngiliz kendince ders veriyor. Ama bunların gidipte eski Yunan Latin metinlerini çözeceklerine dair bir senet yok ellerinde. Öyle bir şey yok. Kırk şahit ister, çözemezler. O işleri yapanlar Orta Çağ’lardaki Süryaniler olmuş, Araplar olmuş. Yunanca edebiyatı olduğu gibi çevirmişler Arapçaya ve Aramcaya çok açık. Dolayısıyla bu bir ayrı branştır, bir ayrı meşgaledir. Eğer Endülüs medeniyeti olmasa böyle bir geçişte sağlanamayacaktı. Çok açıktır. Şunu bunun için söylüyorum. Bu memlekette eski dünyayla bağ kurmak, eski Osmanlı İmparatorluğu’yla bağ kurmak Atatürk’ün işidir. Bundan bir başka adam ne evvel var idi ne de maalesef şimdi var. Bunu bir kere bir deftere yazınız. Ve amaleniz bu olsun. Çünkü bana Halil Bey dedi ki, 1935’te Dil Tarih Fakültesi açılıyor. Fakülte binası yok ortada Evkaf Apartmanı küçük tiyatronun olduğu bina Ankara’da. Dünyanın en acayip yeriydi. Türk Milli Emniyeti de orada, memurların lojmanları da orada. İşte bizim şey gibi söyleyin meşhur şairimiz Orhan Veli Kanık’ın bekarlık lojmanı da orada Ankara’da nerede otursun. Dil Tarihi de oraya açmışlar. Ortadaki avlu Macar tipi yapı sonradan üstü örtüldü tiyatro oldu. Vakıflar orada falan böyle bir acayip yer. Orada 35’te Fakülte açılıyor. Herkes ders aralarında aynı yere iniyor. Bir de öyle Oxford gibi bir sistem var. Herkes aynı saatte bir yere iniyor. Çok önemli bir şey bu. Hatta kızın biri “Hocam, zil çalıyor” demiş Feritkan Bey’e iki kere söylemiş bunu. “İyi ya kızım zil çalıyor diye ben de zil takıp oynayacak mıyım? demiş. Kızcağızın derdi o araya bir an evvel koşup, beğendiği oğlanla konuşmak yahut kızla dedikodu yapmak falan. Öyle bir müşterek okuldu. Orada Halil Bey okuyordu. İlk talebeler ve hepinizin bildiği gibi Muazzez Hanım İlmiye Çığı okuyordu. Ve bu okul tabii şeyde açıldı, 3. tiyatrodaki. O zaman locada oturuyor muhterem adam ve şey diyor ki Halil Bey, “Pek de isteyerek girmedi oraya çünkü bursluymuş. Oraya kakaladılar. O mühendsilik istiyordu. Dedi ki bana yazıyor şeyde, “Bu adam büyük bir adam. Bu bağlayacak Türkiye’yi birbirine” demiş. Büyük bir adam bağlayacak. Çünkü bu dünyayı kontrol etmek için bilmek zorundasınız. Böyle coğrafya dersi okutulmayan, umumi tarih bizim zamanımızdaki gibi hiç değilse adının Yunan Roma’nın, Mezopotamya’nın, Bizans’ın kırpıla kırpıla programlardan çıkarılarak efendime söyleyeyim; Hukuk Fakültesinden Roma Hukuku’nu kaldırmaya kalkarak mahkemelik olduk. Yapılacak iş değildir. Eğer bu dünyada ezilmeyen bir millet olmak istiyorsan, çulsuz olabilirsin 1930’ların Türkiye’si gibi yani alenen yamalı gezersin. Fakat o memleketin üniversitelerinde Latince, Yunanca, Asuroloji, Hititoloji okutulur, öğretilir. Arkeolojik kazılar Osmanlı devrinde başladı, ama o eksik bir arkeolojidir. Arkeolojinin yanında klasik ve eski filolojiyi yapmak Cumhuriyet devrinin işidir ve bunu mektebe koymuştur. Efendim, Muzika-i Hümâyün’dan beri Batı musikisi bu memlekettedir. Bizzat bir Türk musikîşinası olan II. Mahmut Mehter Takımı’nı kaldırırken bu müzikle harp edemiş zamamızda olmaz. Ama bu memleket padişahlar var besteleyen bunu. Yani Sultan Abdülaziz Han Avrupa’ya çıkan ilk hükümdar. Bu tamam siz başka bir garipliği daha biliyor musunuz? Marsilya’da karaya çıkacak, çıldırıyor belediye bandosu. Yahu diyor heriflerin anti-emperyalinin notaları nerede? diyor. Yani padişahın bir marşı olur di mi? Yok! Eeee ne yapalım? Kardinalin falan var işte. Onu çalalım, diyorlar. Padişahın kendi

bestesi padişah hazretleri iniyorgemiden. Dover da aynı şey yani Londra'ya geçecekler. Viktorya'nın nazırları geldi falan aynı. Bu var, var ama nasıl var? Konservatuvar yok. Konservatuvarı Cumhuriyet kurdu. Operayı Cumhuriyet kurdu. Opera dinliyorduk. Turclar geliyor falan ama opera binası yok, okulu yok, bilmem nesi yok. Konservatuvar bunlar yapıldı, ama bugünün Türkiye'sinde bu çocuklar işsiz. 250 tane Truc var İstanbul'da Haldun Dormen Bey'in şeyi rakamı. Ona inanırım. Bunlar merdiven altındaki tiyatrolarda sürünüyorlar veya iş kuramıyorlar. Türkçeleri de mükemmel televizyonda duyduğunuz Türkçeden değil. Yani onu söyleyeyim. Bu bir ayıptır bu memleket için. Bu öyle şu parti bu parti falan değil. Biz bu partilerin hepsini gördük. Yaşımda ortaya çıktı. Ben 47'liyim. Biz bu 70 yılda memleket tarihinde neler gördük. Ne adamlar hepsi birbirinin aynıdır bunlar. Bunu söylüyorum, mezizetli tarafları da aynı olabiliyor kötü tarafları da. Yani bu memleket Atatürk'ün gösterdiği yolun tıp olarak, mühendis olarak, askerlik olarak falan managerial revolution olarak önünde fakat kültür olarak gerisine kaydı. Bu oluyor. Bu olur. Fransa'ya bakarsanız, çağdaş Fransa'ya, çağdaş Orta Avrupa'ya bakarsanız, bunun olabileceğini olduğunu görürsünüz. Bizde maalesef korkarım aynı kervanın içindeyiz ve bunu değiştirmemiz lazım. Ümidimiz sizler, tarih mi okuyacaksınız ciddi okuyun lütfen. Lisan öğrenin. Yani klasik dil öğrenin, yaşayan dil öğrenin ama öğrenin. Almanya'da iş bulurum diye Almanca falan öğrenmeye kalkmayın. Alman tarihi ve felsefesi ile ilginiz varsa öğrenirsiniz. Böyle pratik zeka olmaz. İngilizceyi öğrenmek tabii bugün artık neredeyse emrullah oldu. Tövbe tövbe. Ama başka bir şeyde mümkündür. Hiç umulmadık dilleri öğrenmeniz gerekir tarihse ve başka bir ilmi başka bir mantığı kavramanız gerekir. Bunun yolu size gösterilir. Bu burada vardır. Bunların hepsi de çok bütçe isteyen şeyler değildir. Bütçenin bulunmadığının farkındayım üniversitelerimizde ama bazı dallardaki yenilemeler ve imkânların açılması için fazla bütçe gerekmez. Bütün bunların ışığı içinde sizden istediğimiz tek şey var. Lütfen lisanla ve sanatla uğraşınız. Türkçenizi düzgün tutunuz ki yarım yamalak Türkçeyle diploma alırsınız. Hatta hayatta belirli yerlere de tırmanırsınız, ama hiçbir zaman ışıldayan bir adam olamazsınız. Işık olamazsınız yani ve yaşlı zamanlarınızda da bunun acısını çekersiniz. Bir kenara itilen, eski mühendis, eski uzman, işte bir parça parası varsa torunlarını falan garantiye almış bir adamın ötesinde fazla bir şey olamazsınız. Bilgelik ve "savoir" dediğimiz bilmek, "sagesse" dediğimiz bilgelik sizin semtinize uğrayamamıştır. Çünkü onun için gereken bilgelik, çalışma, gayret 20 yaşında olmamıştır. Unutmayın yaşınız ilerledikçe, öğrenme kabiliyetiniz azalıyor. Ama onun yerine başka bir şey geliyor. Zihniyetiniz işlemeye başlıyor. Şayet yükünüz varsa. Başarılı bir ders yılı diliyorum. Dersimizi inşallah sıkıntısız takip ettiniz. Sizi tekrar görmek ümidiyle. Sağ olun.

Betül Uçkan: Konuşması için Sayın İlber Ortaylı'ya çok teşekkür ediyoruz, ama Hocam size bırakmıyoruz. Rektörümüzün size bir hediye takdimi olacak. Sayın Rektörümüz Prof. Dr. Hasan Bülent Kahraman'ı sahneye davet ediyorum.

Hasan Bülent Kahraman: Şimdi ben İlber Hoca'yı davet ederken "Ne istersiniz Hocam?" dedim. "Aman dedi, "bana şöyle güzel bir kitap üniversiteden başka bir şey istenmez." Bu işi de biraz bilirim. Dostum olan Don McCullin müthiş bir kitap yayınladı. Çok yeni çıktı bu kitap. "Journeys Across Roman Asia Minor". Roman Asia Minor Anadolu demek yani küçük Asya, Roman Romanlar Romalılar döneminde Küçük Asya'da yolculuklar. Bir şey daha yaptım. Bu kitabı peyledim. Peyledikten sonra şimdi fehmetli İlber Hoca'mıza bu kitabı vereceğiz. Yazdım, çizdim bin türlü şey yaptım. Kitabı hem Don McCullin'e hem de bir commentor, bir yorum yazan Barnaby Rogerson'a imzalattım. Dolayısıyla dolayısıyla ancak İlber Hoca için bunu yapardım. Kendisine de bu yakışır. Hocam,

İlber Ortaylı: Sağ ol. Çok teşekkür ediyorum.

Hasan Bülent Kahraman: Çok teşekkür ediyorum. Sağ olun. Ayaklarınıza sağlık.

Betül Uçkan: Değerli Konuklarımız, 2023-24 Akademik Yılı Açılış Törenimiz burada sona eriyor. Törenimize katıldığınız için hepimize teşekkürlerimi, saygı ve sevgilerimi sunuyoruz. Üniversitemiz için başarılı ve verimli bir akademik yıl olması dileğiyle.

***** Video burada sona eriyor. *****